

Sygn. akt III APa 22/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Małgorzata Pasek
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja SO del. do SA Jacek Chaciński (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 20 grudnia 2018 r. w Lublinie

sprawy z odwołania M. M.

z udziałem Rzecznika Dyscyplinarnego dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej

od orzeczenia (...) Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej

z dnia 6 września 2018 r., nr (...)

uchyla zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazuje (...) Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej do ponownego rozpoznania.

Jacek Chaciński Małgorzata Pasek Elżbieta Czaja

Sygn. akt III APa 22/18

UZASADNIENIE

Orzeczeniem dyscyplinarnym z dnia 16 listopada 2017 Komisja Dyscyplinarna dla (...) przy Wojewodzie L. uznała M. M. winną tego, że wprowadziła w kwietniu 2017 r. w błąd dyrektora Zespołu Szkół (...) w L. w kwestii posiadanego wykształcenia, czym uchybiła godności zawodu nauczyciela i obowiązkom nauczyciela określonym w art. 6 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela i na podstawie art. 76 ust. 1 pkt 2 powołanej ustawy wymierzyła jej karę nagany z ostrzeżeniem.

W uzasadnieniu Komisja wskazała, że obwiniona poinformowała dyrektora Szkoły o posiadaniu studiów podyplomowych na Politechnice (...) uprawniających do nauczania przedmiotów zawodowych informatycznych z zakresu (...). Komisja stwierdziła, że Politechnika (...) poinformowała, iż M. M. nie ukończyła wspomnianego Studium ponieważ nie obroniła pracy dyplomowej. Było to w ocenie komisji wprowadzeniem dyrektora w błąd. Natomiast

informacja o posiadaniu studiów podyplomowych znalazła się w kwestionariuszu osobowym wypełnionym i złożonym w dniu 28 sierpnia 2014 r co było oczywistym poświadczeniem nieprawdy.

Komisja wymierzając karę wzięła pod uwagę bogaty dorobek zawodowy obwinionej oraz fakt, że M. M. mogła być wprowadzona w błąd przez dyrektora poprzedniego miejsca pracy, który nie kwestionował jej kwalifikacji do nauczania zawodowych przedmiotów informatycznych. Z drugiej strony Komisja wskazała, że poświadczenie przez obwinioną nieprawdy stoi w jawnej sprzeczności z zasadą zaufania do funkcjonariusza publicznego.

Na skutek odwołania M. M. (...) Komisja Dyscyplinarna dla (...) przy Ministrze Edukacji Narodowej orzeczeniem dyscyplinarnym z dnia 6 września 2018 r. postanowiła zaskarżone orzeczenie utrzymać w mocy.

W uzasadnieniu (...) Komisja wskazała, że wymierzona przez Komisję Dyscyplinarną kara jest uzasadniona i adekwatna do popełnionego czynu. Obwiniona bowiem w dniu 28 sierpnia 2014 r. w kwestionariuszu osobowym podała niezgodną z prawdą informację dotyczącą posiadanego wykształcenia uzupełniającego t.j. ukończenia czterech rodzajów studiów podyplomowych czego nie potrafiła udowodnić. W ocenie (...) Komisji nauczyciel z 13 letnim stażem pracy pedagogicznej powinien nie tylko znać przepisy z zakresu prawa oświatowego, ale też zdawać sobie sprawę z odpowiedzialności dyscyplinarnej związanej z naruszeniem zasad etyki zawodowej, jaką w przypadku obwinionej jest poświadczenie nieprawdy. (...) Komisja uznała także, że bezpodstawny jest zarzut obwinionej dotyczący braku jasnego i wyczerpującego wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia faktów, które komisja Dyscyplinarna uznała za udowodnione. W ocenie składu orzekającego obwiniona poinformowała o ukończeniu studiów podyplomowych w zakresie (...) na Politechnice (...) co było oczywistym poświadczeniem nieprawdy.

Z orzeczeniem tym nie zgodziła się obwiniona. Zaskarżyła je w całości zarzucając:

1) błędne ustalenia faktyczne mające istotny wpływ na wynik sprawy polegające na :

a) uznaniu, że obwiniona w kwietniu 2017 r. wprowadziła w błąd dyrektora Zespołu Szkół (...) w kwestii posiadanego wykształcenia;

b) uznaniu, że wykształceniem uprawniającym obwinioną do nauczania zawodowych przedmiotów informatycznych były studia podyplomowe na Politechnice (...) (...)

2) naruszenie art.85j KN w zw. z art.85cKN poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia całości materiału dowodowego, a także rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionej, co w konsekwencji doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych w zakresie wprowadzenia w kwietniu 2017 r. przez obwinioną w błąd dyrektora Zespołu Szkół (...) w L. w kwestii posiadanego wykształcenia oraz uznania, że wykształceniem uprawniającym obwinioną do nauczania zawodowych przedmiotów informatycznych były studia podyplomowe na Politechnice (...) (...)

3) naruszenie §23 ust.6 w zw. z §24 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli oraz wznawiania postępowania dyscyplinarnego poprzez ograniczenie prawa obwinionej do wypowiedzenia się co do zeznań świadków A. L. oraz I. S. co naruszyło obowiązek składu orzekającego do dążenia do wszechstronnego zbadania i wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, ograniczyło prawo obwinionej do skutecznej obrony, a w konsekwencji doprowadziło do poczynienia błędnych ustaleń faktycznych w zakresie wprowadzenia przez obwinioną w kwietniu 2017 r. w błąd dyrektora Zespołu Szkół (...) w kwestii posiadanego wykształcenia oraz uznania, że wykształceniem uprawniającym obwinioną do nauczania zawodowych przedmiotów informatycznych były studia podyplomowe na politechnice (...) (...)

4) naruszenie §23 ust.7 w zw. z §24 rozporządzenia poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań świadka D. G. zgłoszonego przez obwinioną na okoliczności wskazane w piśmie z dnia 6 października 2017 r. co uniemożliwiło odniesienie się do zarzutu jakoby działanie obwinionej mogło skutkować niewłaściwym przygotowaniem uczniów do

zawodu i przyczynić się do utraty ich zaufania wobec Zespołu Szkół (...) w L., a także wpłynąć na utratę dobrego imienia i mniejsze zainteresowanie kształceniem w tej Szkole, co w konsekwencji doprowadziło do niewłaściwego zakwalifikowania działania obwinionej jako wprowadzającego w błąd w zakresie posiadanego wykształcenia;

5) naruszenie §31 ust.3 rozporządzenia poprzez brak jasnego i wyczerpującego wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia faktów, które Komisja uznała za udowodnione, brak określenia na jakich dowodach się oparła przy wydawaniu rozstrzygnięcia i dlaczego nie dała wiary dowodom przeciwnym, co w znaczącym stopniu ograniczyło możliwość weryfikacji zaskarżonego orzeczenia;

6) naruszenie §31 ust.3 rozporządzenia w zw. z art.471 k.k. poprzez błędne i bezpodstawne wskazanie w uzasadnieniu wyroku, że poinformowanie przez obwinioną o ukończeniu studiów podyplomowych na Politechnice (...) było oczywistym poświadczeniem nieprawdy w sytuacji gdy definicja poświadczenia nieprawdy znajdująca się w art.471 k.k. wskazuje, że obwiniona nie mogła dokonać poświadczenia nieprawdy w przedmiotowej sprawie, gdyż działała we własnym imieniu i we własnej sprawie i nie przysługiwała jej w związku z tym cecha zaufania publicznego.

Mając na względzie te zarzuty obwiniona wniosła o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uwzględnienie odwołania obwinionej na orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej dla (...) przy Wojewodzie L. z dnia 16 listopada tzn. uchylenie orzeczenia I instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy(...)Komisji Dyscyplinarnej dla (...) do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Podniesiony w odwołaniu zarzut naruszenia §31 ust.3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli oraz wznawiania postępowania dyscyplinarnego okazał się uzasadniony.

Zgodnie z tym przepisem uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać wskazanie faktów, które skład orzekający uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie dał wiary dowodom przeciwnym, a także przytoczenie okoliczności, które skład orzekający miał na względzie przy wymiarze kary. Stosownie zaś do art.85 j ust.1 i 3 Karty Nauczyciela skład orzekający orzeka według swego przekonania opartego na ocenie wszystkich dowodów ujawnionych w toku rozprawy. Przy wymiarze kary bierze się pod uwagę okoliczności zarzucanego czynu, stopień winy, szkodliwość społeczną czynu, a także zachowanie się obwinionego przed i po popełnieniu czynu.

Sąd Apelacyjny stwierdza, że uzasadnienie orzeczenia (...) Komisji Dyscyplinarnej jak również Komisji Dyscyplinarnej przy Wojewodzie L. nie odpowiadają wymaganiom wskazanym w w/w przepisie.

Na wstępie zauważyć należy, że zgodnie z §11 ust.2 pkt 1 w/w rozporządzenia wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego winien zawierać dokładne określenie zarzucanego czynu uchybiającego godności zawodu nauczyciela lub obowiązkowi, o których mowa w art. 6 ustawy, ze **wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia**;

Zarzut wprowadzenia w kwietniu 2017 r. dyrektora Zespołu Szkół w błąd w kwestii posiadanego wykształcenia jest zarzutem bardzo ogólnym. Z zeznań świadków jak i z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy wynika, że kwestia ukończenia przez obwinioną studiów podyplomowych była przedmiotem rozmów jak i korespondencji. Uzasadnienie orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej nie zawiera żadnych bliższych ustaleń - poza powieleniem postawionego przez Rzecznika zarzutu - co do czasu, miejsca i okoliczności wprowadzenia w błąd dyrektora Zespołu Szkół.

Z zeznań świadka I. S. wynika, że Pani M. została zaproszona na rozmowę do sekretariatu i w obecności zastępcy dyrektora Pani W. – L. świadek zwróciła do obwinionej z prośbą o dostarczenie dokumentów. Pani M. odpowiedziała, że zwracała się już wcześniej do Politechniki (...) o wydanie stosownych dokumentów, ale tych dokumentów nie otrzymała. Świadek nie wskazała daty tej rozmowy. Świadek A. L. podła z kolei, że Pani M. poproszona przez

dyrektora powiedziała, że dyplom przyniesie, później mówiła, że go zgubiła. Nie padła informacja, że nie ukończyła tego kierunku, tylko z przyczyn obiektywnych nie może dostarczyć dyplomu.

W zeznaniach złożonych przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym (które zostały odczytane na rozprawie dyscyplinarnej) świadek wskazała, że była świadkiem rozmowy obwinionej z dyrektorem I. S. w dniu 21 kwietnia 2017 r. rozmowa ta dotyczyła przyniesienia przez Panią M. dyplomu dotyczącego wykształcenia. Chodziło o(...) Pani M. odpowiedziała, że to będzie trudne do wykonania bo już kiedyś zwracała się o ten dokument do Politechniki (...) w G. ale go nie otrzymała.

Świadek R. L. podała, że w czasie rozmowy w dniu 21 kwietnia 2017 r. dotyczącej dostarczenia dyplomu ukończenia studiów podyplomowych (...) Pani M. stwierdziła, że to będzie trudne do wykonania bo już kiedyś zwracała się o ten dokument do Politechniki (...), ale go nie uzyskała. Świadek zeznała także, że już wcześniej na początku kwietnia prosiła Panią M. o dostarczenie dokumentów i odpowiedziała ona wówczas, że nie wie czy będzie miała wszystkie dokumenty. Świadek zrelacjonowała również rozmowy telefoniczne oraz kontakty mailowe z Politechniką (...) w sprawie dyplomu ukończenia studiów podyplomowych.

Obwiniona z kolei odnosząc się do przebiegu rozmowy z dnia 21 kwietnia 2017 r. zeznała, że Pani dyrektor życzyła sobie dostarczenia świadectwa ukończenia studiów podyplomowych na politechnice (...). M. M. odpowiedziała, że nie dostarczy tego dokumentu bo go nie posiada. Zaznaczyła przy tym, że nie mówiła dlaczego tego świadectwa nie posiada.

W piśmie z dnia 19 kwietnia 2017 r. skierowanym do obwinionej Dyrektorki Zespołu Szkół poprosiła o uzupełnienie w terminie do 28 kwietnia 2017 r. dokumentów potwierdzających wykształcenie t.j. dyplomu ukończenia Studiów Podyplomowych na Politechnice (...) w G. specjalizacja (...) w roku 1994-1995. W odpowiedzi z dnia 27 kwietnia 2017 r., a więc przed upływem określonego terminu obwiniona podała, że nie dostarczy tego dyplomu albowiem go nie posiada i nie twierdziła nigdy, że takowy posiada. Wyjaśniła, że wymienione studia podyplomowe ujęła w CV bo na nie uczęszczała i zdała wszystkie egzaminy. Natomiast nie obroniła pracy dyplomowej. W piśmie z dnia 25 kwietnia 2017 r. które wpłynęło do Zespołu Szkół 28 kwietnia 2017 r. Politechnika (...) poinformowała, że M. M. była słuchaczką Studium podyplomowego (...) w latach 1994-1995 ale nie obroniła pracy dyplomowej i nie ukończyła wspomnianego Studium.

Żaden z przytoczonych wyżej dowodów nie został przez Komisję Dyscyplinarną w uzasadnieniu orzeczenia oceniony, nie zrekonstruowano na podstawie tych dowodów stanu faktycznego, co winno polegać na ustaleniu na czym i kiedy polegało wprowadzenie dyrektorki Zespołu Szkół w błąd, w szczególności czy miało to miejsce podczas rozmowy w dniu 21 kwietnia 2017 r. czy w innym dniu. Nie wskazano, którym z tych dowodów komisja dała wiarę, a którym odmówiła wiarygodności i dlaczego. Lakoniczne uzasadnienia Komisji obu instancji zdają się także wiązać przewinienie dyscyplinarne M. M. i wymiar kary ze złożonym przez nią w 2014 kwestionariuszem osobowym i wskazaniem w nim, że ukończyła określone studia podyplomowe, co przecież nie było przedmiotem zarzutu dyscyplinarnego.

Powyższe wady uniemożliwiają Sądowi Apelacyjnemu merytoryczną kontrolę trafności zaskarżonego orzeczenia. Brak szczegółowego ustalenia stanu faktycznego i oceny dowodów (która nie może polegać na jednozdaniowym stwierdzeniu, że na podstawie zeznań świadków Komisja coś uznała), odwoływanie się do nieobjętego zarzutem złożenia w 2014 r. kwestionariusza osobowego powoduje, że nie została rozpoznana istota sprawy.

Skutkuje to koniecznością uchylecia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy (...) Komisji do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Komisja ustalała, kiedy, w jakich okolicznościach i jakim zachowaniem obwiniona wprowadziła Dyrektorkę Zespołu Szkół w błąd co do kwestii posiadanego wykształcenia, dokona oceny dowodów przeprowadzonych w toku postępowania dyscyplinarnego, a następnie da temu wyraz w uzasadnieniu, sporządzonym według wskazań określonych w §31 ust.3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25

maja 2016 r. w sprawie szczegółowego trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec nauczycieli oraz wznawiania postępowania dyscyplinarnego.

Z powyższych przyczyn Sąd Apelacyjny na podstawie art.386 §4 Kodeksu postępowania cywilnego w zw. z art.85 m ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela orzekł jak w sentencji.